

”*Wayward Pines* – niin hyvä, ettet
koskaan lähde.” NEW YORK POST

TAMMI

BLAKE CROUCH

Wayward Pines

VIIMEINEN KAUPUNKI

BLAKE CROUCH

Wayward Pines

Viimeinen kaupunki

Suomentanut Ilkka Rekiaro

Englanninkielinen alkuteos

The Last Town ilmestyi 2014 Yhdysvalloissa.

COPYRIGHT © BLAKE CROUCH, 2014

PUBLISHED BY ARRANGEMENT WITH ULF TÖREGÅRD AGENCY AB.

SUOMENKIELINEN LAITOS © KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI 2016

PAINETTU EU:SSA

ISBN 978-951-31-8525-1

*Omistettu enkeileilleni
Annsleelle ja Adelinelle*

Silloin Herra vastasi Jobille.
Myrskyn keskellä hän puhui:
Kuka on tämä, joka peittää minun
tarkoitukseni mielettömillä
puheillaan? Vyötä itsesi,
puolustaudu kuin mies! Nyt minä
kysyn sinulta, ja sinä vastaat.
Missä sinä olit silloin kun
minä laskin maan perustukset?
Kerro, miten se tapahtui, jos
osaat! Kuka määräsi maan
mitat? Tiedätkö sen? Kuka veti
mittanuoran sen yli? Mihin
laskettiin sen peruspylväät? Kuka
pani paikoilleen sen kulmakiven,
kun aamun tähdet riemuiten
karkeloivat ja Jumalan pojat
huusivat ääneen iloaan?

JOB 38:1-7

Me olemme lajimme viimeiset,
siirtokunta 2000-luvun alusta.
Asumme muinaisen Idahon
vuorilla kaupungissa nimeltä
Wayward Pines. Koordinaattimme
ovat 44 astetta 13 minuuttia
0 sekuntia pohjoista leveyttä ja
114 astetta 56 minuuttia
16 sekuntia läntistä leveyttä.
Onko siellä ketään?

KATKELMA PUHUTUSTA JA
MORSETETUSTA VIESTISTÄ,
JOTA ON LÄHETETTY KAIKILLA
LYHYTAALTOTAAJUUKSILLA
WAYWARD PINESIN BUNKKERISTA
VIIMEISET YKSITOISTA VUOTTA.

PROLOGI

DAVID PILCHER

Bunkkeri
Wayward Pines
Neljätoista vuotta sitten

Hän avaa silmänsä.

Palelee.

Hytisyttää.

Päätä särkee.

Joku seisoo hänen yllään hengityssuojain kasvoilla.

Hän ei tiedä, missä hän on, ei edes kuka hän on.

Hänen kasvoilleen painetaan läpinäkyvä naamari.

Ääni – naisen ääni – sanoo: ”Hengitä syvään.”

Hänen sisään hengittämänsä kaasu on lämmintä, rikasta happea. Se virtaa henkitorven läpi ja kuumoittaa miellyttävästi keuhkoja. Hänen ylleen kumartuneen naisen suu on piilossa, mutta tämä hymyilee silmillään.

”Helpottiko?” nainen kysyy.

Hän nyökkää. Naisen kasvot terävöityvät. Ja hänen äänensä on jotain tuttua. Ei sävyssä vaan siinä miten mies siihen suhtautuu. Suojelevasti. Melkein isällisesti.

”Sattuuko päähän?” nainen kysyy.

Mies nyökkää.

”Se menee pian ohi. Olo on aluksi sekava.”

Nyökkäys.

”Se on täysin normaalia. Tiedätkö missä olet?”

Pudistus.

”Tiedätkö kuka olet?”

Pudistus.

”Ei sekään haittaa. Suonissasi on ollut verta vasta kolmekymmentäviisi minuuttia. Yleensä totutteluun menee pari tuntia.”

Mies katsoo kattovaloja: pitkiä loisteputkia, aivan liian kirkkaita.

Hän avaa suunsa.

”Älä yritä puhua vielä. Haluatko, että selitän mitä tapahtuu?”

Nyökkäys.

”Nimesi on David Pilcher.”

Miehestä tuo tieto kuulostaa uskottavalta. Nimi tuntuu hänen nimeltään tavalla, josta hän ei oikein saa otetta – vähintäänkin se tuntuu tähdeltä, joka kuuluu hänen taivaalleen.

”Et ole sairaalassa. Et ole ollut kolarissa etkä ole saanut sydänkohtausta. Ei mitään sellaista.”

Pilcher haluaa sanoa, ettei pysty liikkumaan. Että hän palelee ja pelkää.

Nainen jatkaa. ”Olet ollut suspensiossa, elintoimintosi oli väliaikaisesti keskeytetty. Kaikki vitaalitoiminnot näyttävät vihreää. Olet nukkunut 1800 vuotta suspensiokapselissa, joita rakennutit tuhat kappaletta. Olemme todella iloisia. Yrityksesi onnistui. Yhdeksänkymmentäseitsemän prosenttia miehistöstä selvisi. Muutama prosenttiyksikkö paremmin kuin arvioit, eikä ketään ensiarvoisen tärkeää menetetty. Onnitelen.”

*Pilcher makaa paareilla ja räpyttelee lampuille.
Häneen johdoilla yhdistetty sydänvalvuri alkaa piipata koko
ajan nopeammin, mutta se ei johdu pelosta eikä stressistä.*

Se johtuu riemusta.

Viidessä sekunnissa kaikki lokahtaa paikoilleen.

Kuka hän on.

Missä hän on.

Miksi hän on.

Kuin kamera tarkentuisi.

*Pilcher kohottaa toista kättä – se on raskas, kuin graniittia
– ja vetää naamarin kasvoiltaan. Hän katsoo sairaanhoitajaa.
Ensimmäisen kerran lähes kahteen vuosituhanteen hän puhuu,
kysyy käheästi mutta selvästi: ”Onko kukaan käynyt ulkona?”*

*Nainen riisuu hengityssuojaimensa. Hän on Pam. Kaksi-
kymmentävuotias ja aavemainen pitkänpitkästä unesta herät-
tyään.*

Ja silti... tavattoman kaunis.

*Pam hymyilee. ”Tiedäthän sinä, David, etten sallisi sitä. Me
odotimme sinua.”*

* * *

*Kuusi tuntia myöhemmin Pilcher on jalkeilla ja kävelee hoi-
perrellen ensimmäisen kerroksen käytävällä vierellään Ted
Upshaw, Pam, Arnold Pope ja mies nimeltä Francis Leven.
Leven on viralliselta titteliltään bunkkerin ”taloudenhoitaja”,
ja hänellä on puheripuli.*

*”...arkin runko puhkesi 783 vuotta sitten, mutta tyhjiöantu-
rit havaitsivat vuodon.”*

Pilcher sanoo: ”Joten muonavaramme...”

*”Minulla on testit paraikaa käynnissä, mutta kaikki näyttää
säilyneen pilaantumattomana.”*

”Kuinka suuri osa miehistöstä on herätetty?”

”Vain kahdeksan meidät mukaan lukien.”

He tulevat lasisille automaattioville, joista pääsee muona- ja rakennustarvikevarastona käytettyyn 46 hehtaarin laajuiseen luolaan. Sitä kutsutaan tuttavallisesti arkiksi, ja se on todellinen insinööritaidon ja kunnianhimon mestariteos.

Sinne on pinttynyt kostea kivenhaju.

Kattoon on ripustettu valtavat pyöreät valaisimet; ne ulottuvat arkissa silmäkantamattomiin.

He kävelevät kohti Humveeta, joka seisoo tunnelin suulla, ja Pilcher on jo hengästynyt. Jalat uhkaavat krampata.

Pope ajaa.

Tunnelin loistevalot eivät vielä toimi, ja Humvee syöksyy jyrkkää viidentoista prosentin mäkeä alas sypipimeään. Vain määristä kallioseinistä heijastuvat ajovalot näyttävät tietä.

Pilcher istuu edessä kakkosmiehensä vieressä.

Hän on edelleen pyörällä päästään, mutta ei niin pahasti.

Hänelle on kerrottu, että suspensio kesti 1800 vuotta, mutta se vaikuttaa jokaisen hengenvedon myötä yhä epäuskottavammalta. Totta puhuen tuntuu kuin olisi vain muutama tunti siitä vuoden 2013 uudenvuodenjuhlasta, jossa hän ja koko miehistö joivat Dom Pérignonia, riisuutuivat ilkosilleen ja kömpivät suspensio-kapseleihin.

Korvat menevät lukkoon, kun he laskeutuvat.

Mahaa kihelmöi jännityksestä.

Pilcher vilkaisee taakseen, katsoo takapenkillä istuvaa Leveniä, solakkaa nuorta miestä, jolla on lapsen kasvot mutta tietäjän silmät.

”Onko tätä ilmaa turvallista hengittää?” Pilcher kysyy.

”Seos on muuttunut”, Leven vastaa, ”mutta vain pikkuisen. Se on nyt onneksi edelleen enimmäkseen tyypeä ja happea, mutta seosuhde on prosentti enemmän happea, prosentti vä-

hemmän tyypeä. Kasvihuonekaasut ovat palautuneet esiteolliselle tasolle.”

”Ilmeisesti olet jo aloittanut bunkkerin paineentasauksen?”

”Ensi töikseni. Imemme jo sinne ulkoilmaa.”

”Onko muuta olennaista?”

”Menee muutama päivä ennen kuin järjestelmät ovat täydessä toimintavalmiudessa.”

”Mitä atomikello sanoo? Missä kohtaa gregoriaanista kalenteria olemme menossa?”

”Tänään on neljästoista helmikuuta Herran vuonna 3813.”
Leven virnistää. ”Hyvää ystävänpäivää kaikille.”

* * *

Arnold Pope pysäyttää Humveen, jonka pitkät valot loistavat titaaniovieen. Se on suojannut tunnelia, bunkkeria ja kaikkia siellä nukkuvia ulkomaailmalta.

Pope sammuttaa moottorin mutta jättää valot palamaan.

Kun kaikki nousevat autosta, Pope kiertää perään ja avaa luukut.

Hän ottaa telineestä pumppuhaulikon.

”Helkkarin Arnie”, Pilcher sanoo. ”Ikuinen pessimisti.”

”Etkös sinä maksa juuri siitä minulle isot rahat? Jos minä saisin päättää, ottaisin turvajoukon mukaan.”

”Pidetään tämä toistaiseksi pienen piirin juttuna.”

Leven sanoo: ”Pam, toisitko taskulamppusi?”

Kun Pam kohdistaa keilan lukkorattaaseen, Pilcher sanoo: ”Malttakaa vielä hetki.”

Leven suoristautuu.

Pope kävelee muiden luokse.

Ted ja Pam kääntyvät Pilcherin puoleen.

Pilcherin ääni on edelleen lääkkeiden jäljiltä käheä.

Hän sanoo: ”Ei päästetä tätä hetkeä karkuun.” Toiset katsovat häntä kysyvästi. ”Ymmärrätkö te, mitä me olemme tehneet? Selvisimme juuri ihmiskunnan historian vaarallisimmasta ja uskaliaimmasta matkasta. Mutta emme kulkeneet tuota taivalta tilassa vaan ajassa. Tiedätkö te, mikä tämän oven takana odottaa?”

Hän jättää kysymyksen roikkumaan.

Kukaan ei tartu syöttiin.

”Löytöretki.”

”En ymmärrä”, Pam sanoo.

”Olen sanonut tämän ennenkin ja sanon sen nyt uudestaan. Tämä hetki on verrattavissa siihen, kun Neil Armstrong laskeutui Apollo 11:n tikkaat alas ja astui ensimmäisenä ihmisenä Kuun pinnalle. Verrattavissa siihen kun Wrightin veljekset kokeilivat lentokonettaan Kitty Hawkissa. Verrattavissa siihen kun Kolumbus nousi maihin Uudessa maailmassa. Tuon oven takana voi olla vaikka mitä.”

”Ennustit, että ihmiskunta kuolisi sukupuuttoon”, Pam sanoo.

”Totta, mutta se oli pelkkä ennustus. Saatoin erehtyä. Tuolla ulkona voi olla kolmen kilometrin korkuisia pilvenpiirtäjiä. Kuvitelkaa, että ihminen astuisi vuodesta 213 vuoteen 2013. ’Mysterit ovat hienointa mitä voimme kokea.’ Niin on sanonut Albert Einstein. Nauttikaamme tästä hetkestä.”

Leven kääntää katseensa rattaaseen. Hän alkaa kammeta sitä vastapäivään.

Kun se viimein lokahtaa paikoilleen, hän sanoo: ”Sir? Saanko pyytää?”

Pilcher astuu ovelle.

Leven sanoo: ”Tämä vipu tässä.”

Pilcher kääntää vipua.

Ensin ei tapahdu mitään.

*Humveen valot sammuvat.
Vain Pamin taskulampun heikko keila lävistää pimeyden.
Heidän jalkojensa alta kuuluu natinää, kuin vanhan laivan rungosta.
Raskas ovi tutisee ja alkaa avautua.
Ja sitten...
Valoa tulvahtaa asfaltille ja leviää heitä kohti häikäisevänä kiilana.
Pilcherin sydän takoo.
Tämä hetki on hänen elämänsä jännittävin.
Lunta tuiskuaa asfaltille, ja hyytävä pakkanen puhalttaa tunneliin. Pilcher siristää silmiään häikäisevässä valossa.
Kun satakaksikymmentäsenttinen ovi on avautunut kokonaan, maailma näyttää sen karmien väliin ikuistetulta maalaukselta.
Kaikki näkevät lumimyräkän riepotteleman männikön ja siellä täällä pultereita.*

* * *

*He menevät metsään, tarpovat kolmekymmentä senttiä syvässä pehmeässä puuterilumessa.
On hiljaistakin hiljaisempaa.
Lumisateen ääni on kuin kuiskailua.
Kahdensadan metrin päässä Pilcher pysähtyy. Muutkin pysähtyvät.
Hän sanoo: "Wayward Pinesin tie taisi olla tässä."
He seisovat taajassa männikössä. Maantiestä ei näy merkkiäkään.
Pilcher vetää esiin kompassin.*

* * *

Taival jatkuu laaksoa pitkin pohjoiseen.

Petäjät ovat korkeita.

"Monestikohan tämä metsä on palanut ja kasvanut uudelleen?" Pilcher aprikoi.

Hän palelee. Jalkoja pakottaa. Hän on varma, että muilla on samoja vaivoja, mutta kukaan ei valita.

He kahlaavat hangessa, kunnes metsä loppuu. Pilcher ei osaa sanoa varmasti, kuinka pitkälle on kävelty. Pyry on lakannut, ja hän näkee ensimmäisen kerran jotain tuttua: jylhät pysty-suorat kalliot, jotka melkein kaksituhatta vuotta sitten kehys-tivät Wayward Pinesin kylää.

Hän hämmästyy sitä, kuinka rauhoittavaa on nähdä taas vuoret. Kaksi vuosituhatta on pitkä aika metsien ja jokien elä-mässä, mutta kalliot eivät näytä muuttuneen nimeksikään. Ne ovat kuin vanha ystävä.

Pian seistään laakson keskipisteessä.

Yksikään talo ei ole pystyssä.

Edes raunioina.

Leven sanoo: "Kuin kylää ei olisi ollutkaan."

"Mitä tämä tarkoittaa?" Pam kysyy.

"Mitä mikä tarkoittaa?" Pilcher sanoo.

"Että luonto on ottanut uudelleen vallan. Että kylä on ka-donnut."

"Mahdoton sanoa. Ehkä Idaho on nykyisin iso suojelualue. Ehkä Idahoa ei ole enää olemassa. Meillä on tässä uudessa maailmassa paljon selvitettävää."

Pilcher etsii Popea. Tämä on kävellyt kahdenkymmenen metrin päähän ja polvistunut hangelle.

"Mikä on, Arnie?"

Pope viittoo Pilcheriä luokseen.

Kun ryhmä kerääntyy Popen ympärille, tämä osoittaa lu-messa näkyviä jälkiä.

”Ihmisenkö?” Pilcher kysyy.

”Ne ovat miehen jalkineen kokoisia, mutta askellus on viturallaan.”

”Kuinka niin?”

”Tämä otus liikkui neljällä jalalla. Näetkö?” Hän koskettaa hankea. ”Tässä ovat takajalat. Tuossa etujalat. Katso jälkien väliä. Askeleen pituus on hitonmoinen.”

* * *

Laakson lounaisnurkassa kasvaa tammia ja haapoja, ja niiden siimeksessä on hajallaan maasta töröttäviä kiviä. Pilcher kyykistyy tutkimaan yhtä ja rapsuttaa tyvestä lumen pois. Kivi on joskus ollut hiottua marmoria, mutta ajan hammas on jättänyt siihen jälkensä.

”Mitä nämä ovat?” Pam kysyy sivellessään toisen samankaltaisen kiven yläpintaa.

”Hautausmaan rauniot”, Pilcher vastaa. ”Kaiverteet ovat kuluneet pois. Tässä on kaikki, mitä on jäljellä 2000-luvun Wayward Pinesista.”

* * *

He lähtevät takaisin bunkkeria kohti.

Kaikkia väsyttää.

Kaikkia palelee.

Jälleen alkaa sataa lunta, valkoinen huntu laskeutuu aina-vihantaan metsään ja kallioille.

”Ei vaikuta siltä, että täällä on ketään kotona”, Leven sanoo.

”Lähetän ensimmäiseksi lennokit matkaan”, Pilcher sanoo. Ohjaamme ne Boiseen, Missoulaan, jopa Seattleen. Sitten näemme, onko mitään jäljellä.”

He seuraavat omia jälkiään metsään. Kun ryhmän valtaa hiljaisuus, heidän takaansa laaksosta kuuluu rääkäisy – hauras ja riipaiseva. Se kaikuu lumen kätkemiltä vuorilta.

Kaikki pysähtyvät.

Toinen rääkäisy vastaa – matalampi, mutta siinä on samaa surumielisyyden sävyttämää aggressiota.

Pope avaa suunsa sanoakseen jotain, mutta yhtäkkiä metsässä joka puolelta heidän ympäriltään raikuu rääkäisyjen kuoro.

He alkavat kiireesti kahlata hangessa, harppovat ensin, mutta kun rääkäisyt lähestyvät, kaikki pinkaisevat juoksuun.

Sadan metrin päässä tunnelin suusta Pilcherin jaloista loppuu veto. Kasvot ovat hiestä märät. Muut ovat päässeet ovelle. He kiipeävät sisään, huutavat hänelle, hoputtavat, ja huutoihin sekoittuu hänen takaansa kuuluvia rääkäisyjä.

Silmissä sumenee.

Hän vilkaisee taakseen.

Männikössä näkyy liikettä – vaaleita hahmoja, jotka ajavat häntä takaa neljällä jalalla.

Hän haukkoo henkeään, ajattelee: Minä kuolen heti ensimmäisenä päivänä.

Maaailma pimenee, ja yhtäkkiä kasvot ovat kohmeessa.

Hän ei ole pyörtynyt.

Hän makaa mahallaan hangessa eikä pysty liikkumaan.

Kun lähestyvät rääkäisyt voimistuvat, hänet nostetaan hangesta. Uudesta näkökulmastaan, Arnold Popen olalta, hän näkee taakseen metsään, mistä pinkoo heitä kohti humanoidoja, lähimmät viidentoista metrin päässä.

Pope sysää hänet titaaniovesta sisään, ja kun Pilcher rojottaa lattialle, Popekin kapuaa sisään.

Pilcherin kasvot ovat litistyneet kylmää betonia vasten.

Pope huutaa: ”Pois alta! Hilkulle menee!”

*Ovi mäiskähtää kiinni.
Sen takaa kuuluu väimeita tömähdyksiä metallia vasten.
Pilcherin tajunta alkaa sammua nyt kun hän on turvassa.
Ennen kuin hän pyörtyy, hän kuulee Pamin huutavan hys-
teerisesti: ”Mitä helvetin otuksia ne ovat?”*

I

KAKSI TUNTIA ETHAN
BURKEN PALJASTUKSEN
JÄLKEEN

JENNIFER ROCHESTER

Talossa oli niin hemmetin hämärää.

Jennifer kokeili vaistomaisesti keittiön lamppua, mutta se ei syttynyt.

Hän hapuili jääkaapin ympäri hellan eteen, avasi sen vierestä kaapin ja otti esiin kristallilasisen kynttilänjalan, kynttilän ja tikkuaskin. Hän avasi kaasuhanan ja sohausi tikulla toista takapoltinta. Sitten hän nosti teepannun sihisevän liekin päälle.

Hän sytytti kynttilänpätkän ja istahti keittiön pöytään.

Entisessä elämässään hän oli polttanut askin päivässä, ja voi miten nyt olisikin maistunut tupakka – hän kaipasi jottain rauhoittamaan hermoja ja käsiä, joiden vapina ei ottanut lakatakseen.

Kun kyyneleet tulvivat silmiin, kynttilänvalo säröytyi.

Hän osasi ajatella vain miestänsä Teddyä ja sitä kuinka kaukana tunsii olevansa Teddystä.

Kahdentuhannen vuoden päässä, jos tarkkoja ollaan.

Hän oli aina elätellyt toivoa, että maailma olisi yhä olemassa. Aidan takana. Tämän painajaisen takana. Että hänen miehensä olisi edelleen siellä. Hänen kotinsa. Työpaikka yliopistolla. Jossain mielessä hän oli juuri tuon toivon voimin

selvinnyt viime vuosista. Toivon, että voisi jonain päivänä herätä uudelleen Spokaneessa. Teddy makaisi vieressä, nukkuisi vielä, ja tämä kaupunki, Wayward Pines, olisi ollut unta. Jennifer nousisi hiljaa sängystä ja menisi keittiöön paistamaan Teddylle munakasta. Keittämään vahvaa kahvia. Hän odottaisi Teddyä keittiönpöydässä, kun tämä hoiptelisi sängystä kamalassa aamutakissaan, tukka pörrössä, unisena, juuri sellaisena kuin Jennifer häntä rakasti. Jennifer sanoisi: ”Näin viime yönä tosi outoa unta”, mutta kun hän yrittäisi kertoa siitä, kaikki mitä hän oli Wayward Pinesissa kokenut häipyisi unohdettujen unien usvaan.

Hän hymyilisi pöydän yli miehelleen ja sanoisi: ”Meni jo.”

Nyt toivo oli mennyttä.

Yksinäisyys oli musertavaa.

Mutta sen alla kyti viha.

Viha siitä, mitä hänelle oli tehty.

Viha kaiken menetyksestä.

Teepannu alkoi viheltää.

Hän vääntäytyi seisaalleen, ajatukset kiirien.

Hän nosti pannua ja vihellys vaimeni, ja hän kaatoi kiehuva vettä rakkaimpaan posliinimukiinsa, jossa piti teepallossa valmiina kamomillanlehtiä. Kuppi toisessa ja kynttilä toisessa kädessä hän astui hämärästä keittiöstä eteiseen.

Suurin osa asukkaista oli edelleen teatterissa toipumassa seriffin paljastuksesta, ja ehkä hänenkin olisi kannattanut jäädä sinne, mutta totta puhuen hän halusi olla yksin. Tänä iltana hän halusi itkeä sängyssä. Jos uni tulisi, hienoa, mutta ei hän todellakaan odottanut sen tulevan.

Hän kääntyi kaiteen kohdalla ja alkoi nousta natisuvia portaita. Kynttilän valo lepatti seinillä. Sähköt olivat menneet poikki monta kertaa ennenkin, mutta hän ei päässyt

Makea valhe vai katkera totuus? Mystisen pikkukaupungin aika on kulumassa loppuun.

Aitoamerikkalaisen herttaisessa Wayward Pinesissa on vain yksi vika: sieltä ei voi lähteä pois. Kaupunkia ympäröi sähköaita, ja pakoyrityksestä saa maksaa hengellään. Mistä oikein on kyse – sen tietää vain kaupungin perustaja, mielipuoli miljonääri David Pilcher. Kunnes salaisen palvelun agentti Ethan Burke saapuu kaupunkiin. Edessä on katkera taistelu Wayward Pinesista, viimeisestä kaupungista.

”Painajainen, josta et pääse eroon.”

MYSTERIOUS REVIEWS

#kirja WWW.KIRJA.FI	 9 789513 185251	
	84.2 ISBN 978-951-31-8525-1	

Päällyksen kuva: iStockphoto

FOX Huippusarja Fox-kanavalla